

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 8. april 2010
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2010-154-0216
Dok.: LNE40357

**Udkast til tale til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål AL
(Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg torsdag den 8. april 2010.**

Samrådsspørgsmål AL:

”Ministeren bedes redegøre for de seneste sager om politisk motiveret vold i Århus og hvilke initiativer vil ministeren tage for at stoppe det?”

[Indledning]

1. Temaet for dette samråd er vold motiveret i den forurettedes politiske tilhørsforhold.

Og jeg vil gerne starte med at slå fast, at det naturligvis er fuldstændigt uacceptabelt, at mennesker bliver udsat for vold på grund af deres politiske ståsted.

Det må naturligvis aldrig blive sådan i Danmark, at man ikke tør give udtryk for sine holdninger og meninger af frygt for at blive udsat for voldelige overfald.

Det synspunkt deler vi jo alle.

2. I samrådsspørgsmålet spørges der særligt til de seneste sager om politisk motiveret vold i Århus.

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra henholdsvis Østjyllands Politi og Politiets Efterretningstjeneste.

Jeg har derfor tænkt mig at besvare spørgsmålet på den måde, at jeg med baggrund i udtalelser fra Østjyllands Politi og Politiets Efterretningstjeneste først redegør nærmere for de seneste sager fra Århus. Derefter vil jeg mere generelt redegøre for politiets indsats mod politisk motiveret vold.

[De seneste sager fra Århus]

3. Østjyllands Politi har over for mig oplyst, at de seneste episoder med vold med udspring i de yderliggående politiske miljøer i Århus fandt sted i forbindelse med en demonstration lørdag den 6. februar 2010 med temaet ”*Good Night White Pride*”.

Jeg har forstået, at demonstrationen var arrangeret af nogen, der kalder sig *Projekt Antifa*.

4. Der var for det første tale om en episode, der fandt sted natten mellem onsdag den 3. og torsdag den 4. februar – dvs. 2 dage før demonstrationen – hvor ukendte gerningsmænd udførte omfattende graffiti-hærværk mod en række facader i Århus’ indre by.

Graffitiene bestod af korte spraymalede ”tacs” med forskellig ordlyd, bl.a.: ”*Good Night White Pride*”, ”*Antifa Zone*” og ”*No Nazis*” udført på omkring 50 gerningssteder. Værst ramt var et værtshus i Århus, der er kendt som tilholdssted for ”White Pride” – der er en højreekstremistisk og nynazistisk hooligangruppering, som støtter det århusianske fodboldhold AGF.

For at undgå hævnaktioner etablerede Østjyllands Politi umiddelbart efterfølgende skærpet patruljering og overvågning omkring de steder i Århus, der er kendt som tilholdssteder for venstrefløjsaktivister. Der

blev imidlertid ikke i den forbindelse konstateret aktivitet fra de højre-radikale grupperinger.

5. På selve demonstrationsdagen – den 6. februar om eftermiddagen – blev en person tilknyttet internet-blog-siden ”Uriasposten.net” overfaldet af 6-8 maskerede gerningsmænd – formentlig med tilknytning til det venstrepradikale miljø.

Overfaldet skete i forbindelse med, at den forurettede foretog tv-optagelse fra demonstrationen. Den forurettede blev slået med flasker og efterfølgende sparket mod krop og hoved.

Østjyllands Politi har oplyst, at man fortsat efterforsker sagen. Politiet har foretaget vidneafhøringer, men det har indtil videre ikke været muligt at identificere gerningsmændene til overfaldet.

6. Under demonstrationen lørdag den 6. februar blev der af ukendte gerningsmænd udøvet hærværk mod nogle busser, som demonstranterne var ankommet i.

På et tidspunkt brød 12 demonstranter ud fra hoveddemonstrationen med retning mod busserne. Disse 12 personer var alle i besiddelse af flasker, som kunne anvendes som slagvåben. På den baggrund tilbageholdt politiet midlertidigt de 12 demonstranter med henblik på at forebygge en eventuel voldelig konfrontation mellem de 12 personer og gerningsmændene til hærværket.

Ligeledes på demonstrationsdagen – om aftenen – var der et yderligere sammenstød mellem to grupper fra henholdsvis det højreradikale og det venstrepradikale miljø. I den forbindelse blev to personer med tilknytning til det venstrepradikale miljø slået ned – den ene med en fla-

ske. Denne ene forurettede pådrog sig kæbebrud og blev efterfølgende indlagt på sygehus.

I umiddelbar forlængelse af episoden tilbageholdt Østjyllands Politi 21 personer fra det højreradikale miljø, og tre af disse personer blev efterfølgende sigtet som de formodede gerningsmænd til overfaldet. Sagen efterforskes fortsat og politiet undersøger i øjeblikket bl.a. nogle tekniske spor.

7. Østjyllands Politi efterforsker endvidere en episode, der fandt sted den 11. februar 2010 i Århus, hvor en gravid kvinde med tilknytning til det højreradikale miljø blev overfaldet.

Ifølge vidner henvendte gerningsmanden sig til kvinden med politiske tilråb, hvorefter han nikkede hende en skalle. Østjyllands Politi har rejst sigtelse mod den formodede gerningsmand, som har tilknytning til det venstreradikale miljø.

[Generelt om Østjyllands Politis indsats]

8. Som jeg har været inde på, er efterforskningen omkring episoderne den 6. februar fortsat i gang, ligesom sagen om overfaldet på den gravide kvinde også fortsat verserer.

Jeg finder det derfor rigtigst af mig ikke at gå yderligere ind i de konkrete sager under dagens samråd.

9. Jeg vil i stedet sige noget mere generelt om politiets indsats mod politisk motiveret vold.

Østjyllands Politi har i den forbindelse oplyst, at kredsen siden 2007 har haft særligt fokus på at forebygge og bekæmpe denne alvorlige form for vold.

Dette sker bl.a. gennem en intensiv monitoring af området og gennem en tæt dialog med personer fra de yderste politiske miljøer i Århus. Herudover patruljerer politiet ofte i områderne omkring de pågældende grupperingers tilholdssteder.

Østjyllands Politi har endvidere udarbejdet en strategisk plan for indsatsen mod politisk motiveret kriminalitet. Der er som led heri i 2008 nedsat en ”task force” bestående af medarbejdere fra Lokalpolitiet, Efterforskningen, Operativ Analyse samt Specialpatruljen, som i fællesskab varetager opgaven med efterforskning og monitoring af politisk motiveret kriminalitet.

Den intensive politiindsats har medført, at der i de senere år i en række tilfælde har kunnet rejses tiltale og ske domfældelse i straffesager vedrørende vold med udspring i de yderliggående politiske miljøer.

Østjyllands Politi har samtidig fremhævet, at politikredsen til stadighed følger udviklingen i den politisk motiverede kriminalitet meget tæt, så indsatsen – herunder ikke mindst det præventive arbejde – løbende kan justeres og tilpasses efter de aktuelle forhold.

[Politiets Efterretningstjenestes indsats]

10. I forlængelse heraf kan jeg oplyse, at det udgør en af Politiets Efterretningstjenestes centrale opgaver at forhindre, at grupper eller personer benytter ekstreme og udemokratiske metoder – f.eks. vold, hærverk eller trusler – for at nå politiske eller ideologiske mål.

Politiets Efterretningstjeneste arbejder således målrettet på at bekæmpe alle former for voldelig politisk ekstremisme.

Som led i denne indsats anvender efterretningstjenesten en række forskellige efterforskningsmetoder, herunder indgreb i meddelelseshemmeligheden, hemmelige ransagninger og observationer.

Politiets Efterretningstjeneste har over for mig oplyst, at tjenesten gennem de seneste år har konstateret stadig flere konfrontationer mellem personer og grupperinger fra henholdsvis det højre- og det venstreekstremistiske miljø i Danmark. Konfrontationerne har i et vist omfang karakter af organiseret voldsudøvelse samt vold, trusler og hærværk rettet mod personer og grupperinger, der opfattes som politiske modstandere.

11. Politiets Efterretningstjeneste har endvidere oplyst, at det er kendetegnende for de voldelige ekstremistiske grupperinger, at de i stigende omfang samarbejder med ligesindede uden for Danmark.

Derfor har Politiets Efterretningstjeneste ligeledes et tæt samarbejde med en række udenlandske samarbejdspartnere som led i forebyggelse og bekæmpelse af voldelig politisk ekstremisme.

Politiets Efterretningstjeneste indgår desuden i et tæt samarbejde med politikredsene rundt omkring i landet. Det er således en væsentlig opgave for efterretningstjenesten at videregive oplysninger til politikredsene med henblik på, at politiet lokalt kan afpasse indsatsen i forhold til den aktuelle trussel og iværksætte de nødvendige efterforskningskridt. Endvidere indhenter Politiets Efterretningstjeneste fra politikredsene oplysninger om sager, der muligt udspringer af ekstremistiske holdninger.

12. For at opnå en bredere og mere samlet kortlægning af kriminalitet, der har sammenhæng med ekstremistiske holdninger, og for at styrke

efterretningstjenestens muligheder for at konstatere udviklingen heri, blev Politiets Efterretningstjenestes såkaldte RACI-indberetningsordning med virkning fra 1. januar 2009 udvidet til at omfatte alle former for kriminalitet, der udspringer af ekstremistiske holdninger, herunder ekstremistiske opfattelser af politiske spørgsmål.

Tidligere omfattede ordningen kun kriminelle forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund. Fra og med 2009 omfatter RACI-redegørelsen bl.a. også episoder vedrørende politisk motiveret vold. Redegørelsen vil således fremover være med til at give efterretningstjenesten et endnu bedre overblik over omfanget og karakteren af politisk motiveret vold.

[Afsluttende bemærkninger]

13. Som det er fremgået af mine bemærkninger, yder både Politiets Efterretningstjeneste og det almindelige politi en stor indsats i forhold til politisk motiveret vold og bekæmpelse af ekstremisme.

Denne indsats er helt i tråd med regeringens politik på dette område, der går ud på, at angreb mod personer på baggrund af deres politiske overbevisning er et problem, der skal tages meget alvorligt.

Dette var ligeledes baggrunden for, at regeringen allerede i 2005 ændrede straffeloven, så det i lovens § 81, nr. 7, blev tilføjet, at det i almindelighed skal tillægges skærpende vægt ved strafudmålingen, hvis en forbrydelse har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer.

Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at det er meget vigtigt for mig som justitsminister, at vi værner om demokratiet og ytringsfriheden i Danmark, og at vi således står vagt om det helt grundlæggende

princip, at alle borgere frit skal kunne give udtryk for deres politiske synspunkter og overbevisning uden frygt for repressalier.

Vi skal ikke finde os i, at voldelige personer forsøger at hindre andre mennesker i at tage aktivt del i demokratiet. Og derfor er jeg også glad for, at jeg her i dag har fået mulighed for at understrege, at politiet på dette vigtige område gør en meget stor indsats.